

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

P8_TA(2017)0502

Prace Komisji Petycji w roku 2016**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie prac Komisji Petycji w roku 2016 (2017/2222(INI))**

(2018/C 369/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wcześniejsze rezolucje w sprawie wyniku prac Komisji Petycji,
 - uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za 2016 r.,
 - uwzględniając art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając art. 24 i 227 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 228 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w którym jest mowa o prawie do składania petycji do Parlamentu Europejskiego,
 - uwzględniając postanowienia TFUE dotyczące postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w szczególności jego art. 258 i 260,
 - uwzględniając art. 52 i art. 216 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A8-0387/2017),
- A. mając na uwadze, że w 2016 r. złożono 1 569 petycji (w porównaniu z 1 431 w 2015 r.), z których 1 100 (70,8 %) uznano za dopuszczalne;
- B. mając na uwadze, że w 2016 r. 6 132 użytkowników internetowego portalu petycji Parlamentu poparło jedną lub kilka petycji (w porównaniu z 902 w 2015 r.) oraz mając na uwadze, że liczba użytkowników, którzy poparli petycje, wyniosła 18 810 w 2016 r. (w porównaniu z 1 329 w 2015 r.);
- C. mając na uwadze, że w stosunku do całkowitej liczby ludności UE liczba otrzymanych petycji jest raczej niewielka; mając na uwadze, że liczba ta wskazuje jednak, że obywatele UE są świadomi prawa do składania petycji i korzystają z niego oraz oczekują, że dzięki procedurze składania petycji instytucje UE zwrócą uwagę na sprawy, które budzą ich obawy i które wchodzą w zakres kompetencji UE; mając na uwadze, że należy jednak dołożyć starań, aby szerzyć wiedzę i promować prawo do składania petycji do Parlamentu Europejskiego;
- D. mając na uwadze, że prawo do składania petycji do Parlamentu Europejskiego daje obywatelom i osobom zamieszkałym w UE możliwość bezpośredniego złożenia oficjalnego wniosku na ręce ich przedstawicieli oraz że w związku z powyższym prawo to powinno być odpowiednio chronione i promowane; mając na uwadze, że prawo to jest kluczowe dla zapewnienia aktywnego uczestnictwa obywateli i osób zamieszkałych w UE w sferze działań Unii Europejskiej;
- E. mając na uwadze, że Parlament od dawna odgrywa pierwszoplanową rolę w rozwoju procesu rozpatrywania petycji w skali międzynarodowej i nadal posiada najbardziej otwarty i przejrzysty system w Europie, który pozwala w szczególności na pełne uczestnictwo składających petycje w prowadzonych przez niego działaniach;
- F. mając na uwadze, że rola Komisji Petycji we wzmacnianiu pozycji europejskich obywateli jest jednym z zasadniczych elementów przyczyniających się do poprawienia wizerunku i autorytetu Parlamentu Europejskiego wśród elektoratu, ponieważ umożliwia Parlamentowi dokonanie oceny i lepszą kontrolę sposobu wdrażania prawa UE przez państwa członkowskie i inne instytucje UE;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

- G. mając na uwadze, że aktywny udział możliwy jest jedynie w oparciu o demokratyczne i przejrzyste procedury wszystkich instytucji UE, które sprawią, że prace Parlamentu i Komisji Petycji staną się przyjazne i ważne dla obywateli;
- H. mając na uwadze, że osoby składające i popierające petycje są zaangażowanymi obywatelami oczekującymi w zamian od instytucji UE zapewnienia wartości dodanej w rozwiązywaniu poruszanych przez nich problemów; mając na uwadze, że niepodjęcie właściwych działań w związku z petycjami może skutkować frustracją i w efekcie niechęcią do Unii;
- I. mając na uwadze, że obywatele często zwracają się do Komisji Petycji w ostateczności, gdy inne organy i instytucje na szczeblu regionalnym i krajowym nie są w stanie rozwiązać ich problemów;
- J. mając na uwadze, że dzięki petycjom Parlament może dowiedzieć się o problemach obywateli i pomóc w ich rozwiązywaniu, a same petycje powinny służyć ocenie wpływu przepisów unijnych na życie codzienne osób mieszkających w UE;
- K. mając na uwadze, że zwiększenie bezpośredniego udziału obywateli w podejmowaniu decyzji na szczeblu UE i podniesienie jakości procesu decyzyjnego jest możliwe wyłącznie w oparciu o demokratyczne sprawowanie rządów zapewniające przejrzystość, skuteczną ochronę praw podstawowych i uwzględnianie wniosków obywateli w programie politycznym UE;
- L. mając na uwadze, że petycje są między innymi przydatnym źródłem informacji służących wykrywaniu naruszeń prawa UE oraz luk i niezgodności w prawie UE w odniesieniu do celu, jakim jest zagwarantowanie wszystkim obywatelom pełnej ochrony praw podstawowych;
- M. mając na uwadze, że petycje dostarczają innym komisjom parlamentarnym szereg ważnych informacji w różnych obszarach zastosowań, również w odniesieniu do ich działalności ustawodawczej; mając na uwadze, że poszanowanie podstawowego prawa do składania petycji w drodze odpowiedniego rozpatrywania petycji jest obowiązkiem całego Parlamentu;
- N. mając na uwadze, że każda petycja powinna być uważnie analizowana i rozpatrywana oraz że każdy składający petycję ma prawo otrzymać pierwszą odpowiedź od Komisji Petycji, w której w pełni odniesiono się do poruszonych przez niego kwestii, przy pełnym poszanowaniu prawa do dobrej administracji ustanowionego w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; mając na uwadze, że często w wyniku wstępnego rozpatrzenia petycji konieczna jest dalsza wymiana korespondencji i udzielanie odpowiedzi lub konieczne jest współdziałanie z Komisją Europejską i organami krajowymi w ramach działań następczych mających na celu znalezienie rozwiązania;
- O. mając na uwadze, że kryteria dopuszczalności petycji zgodnie z art. 227 TFUE i art. 215 Regulaminu Parlamentu stanowią, że petycje odpowiadają formalnym warunkom dopuszczalności, a mianowicie, że składającego petycję, który jest obywatelem UE lub osobą zamieszkałą w UE, dotyczy sprawa wchodząca w zakres działań Unii Europejskiej; mając na uwadze, że należy rozumieć, iż te dziedziny działalności znacznie wykraczają poza zwykłą sumę wyłącznych kompetencji UE; mając na uwadze, że 459 petycji uznano za niedopuszczalne, gdyż nie spełniają warunków formalnych;
- P. mając na uwadze, że w celu zapewnienia skutecznej pracy Komisji Petycji nieuzasadnione lub niedopuszczalne petycje należy zamykać, a składający petycję powinien otrzymywać uzasadnienie tej decyzji; mając na uwadze, że procedura dotycząca rozpatrywania petycji powinna zawsze mieć na względzie najlepszy interes składających petycje;
- Q. mając na uwadze, że szczególny, interaktywny charakter samego procesu rozpatrywania petycji oraz kluczowa rola, jaką odgrywają w nim obywatele, sprawiają, że każdy przypadek jest wyjątkowy i wykluczają ustalone z góry ramy czasowe; mając na uwadze, że takie procedury wymagają od organów administracji szczególnej elastyczności i szczególnych umiejętności w kontaktach z obywatelami;
- R. mając na uwadze, że znaczną liczbę petycji rozpatruje się publicznie podczas posiedzeń Komisji Petycji; mając na uwadze, że składający petycje mają prawo przedstawić swoje petycje oraz często biorą pełny udział w dyskusji, wnosząc tym samym aktywny wkład w prace komisji; mając na uwadze, że w 2016 r. w posiedzeniach Komisji Petycji udział wzięło 201 składających petycje, z czego 61 autorów petycji uczestniczyło aktywnie w posiedzeniu, zabierając głos;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

- S. mając na uwadze, że kluczowe znaczenie dla prac komisji mają informacje dostarczane przez obywateli w petycjach i w trakcie posiedzeń komisji, uzupełnione specjalistyczną wiedzą przekazywaną przez Komisję Europejską, państwa członkowskie lub inne podmioty;
- T. mając na uwadze, że główne tematy podjęte w petycjach w 2016 r. dotyczyły rynku wewnętrznego (w szczególności świadczenia usług i wolnego przepływu osób), praw podstawowych (szczególnie praw dziecka i osób niepełnosprawnych), spraw socjalnych (warunki pracy), spraw związanych z ochroną środowiska (zarządzanie odpadami, zanieczyszczenie i ochrona środowiska) oraz szczególnego problemu dotyczącego brexitu (utrata nabytych praw i mandat referendum);
- U. mając na uwadze, że internetowy portal petycji Parlamentu, zainaugurowany pod koniec 2014 r., jest operacyjny; mając na uwadze, że w 2016 r. za pośrednictwem portalu internetowego złożono 1 067 petycji (68 % otrzymanych) w porównaniu z 992 w 2015 r.; mając na uwadze, że wprowadzono usprawnienia techniczne, w tym usprawnienie funkcji wyszukiwania, z korzyścią dla użytkowników i administratorów portalu; mając na uwadze, że streszczenia petycji umieszcza się na stronie wkrótce po ich przyjęciu; mając na uwadze, że dokonano przeglądu ustawień dotyczących poufności i oświadczeń o ochronie prywatności oraz wprowadzono zestaw najczęściej zadawanych pytań (FAQ); mając na uwadze, że streszczenia petycji z lat 2015 i 2016 zostały umieszczone na stronie przy pomocy nowego narzędzia do przenoszenia danych; mając na uwadze, że przeprowadzono proces optymalizacji wyszukiwarek (SEO); mając na uwadze, że z powodzeniem obsłużono dużą liczbę indywidualnych wniosków o pomoc kierowanych przez użytkowników; mając na uwadze, że realizowane są dalsze etapy tego projektu umożliwiające wprowadzenie funkcji takich jak automatyczne elektroniczne powiadomienie o uwzględnieniu każdej petycji w porządkach obrad komisji, wraz z przygotowywanym łączem internetowym do transmisji strumieniowej, oraz o udostępnieniu następnie powiązanych protokołów i nagrań wideo z obrad, zarówno składającym petycje, jak i zainteresowanym stronom popierającym daną petycję;
- V. mając na uwadze, że europejska inicjatywa obywatelska jest istotnym narzędziem umacniającym udział obywateli w procesie podejmowania decyzji politycznych w UE, które powinno zostać w pełni wykorzystane, by zwiększyć zaufanie obywateli do instytucji UE oraz przyczynić się do budowy autentycznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Unii Europejskiej; mając na uwadze, że wniosek ustawodawczy przedstawiony przez Komisję dnia 13 września 2017 r. dotyczący przeglądu obecnie obowiązującego rozporządzenia (UE) nr 211/2011 w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej (COM(2017)0482) jest pierwszym krokiem w bardzo potrzebnym procesie zmiany, tak aby uczynić to narzędzie bardziej dostępnym i użytecznym dla obywateli UE;
- W. mając na uwadze, że zaplanowano cztery wizyty informacyjne zgodnie z art. 216a Regulaminu Parlamentu; mając na uwadze, że wizyty informacyjne stanowią podstawowe narzędzie dla Komisji Petycji ze względu na to, że zapewniają wyjątkową możliwość gromadzenia informacji od różnych zainteresowanych stron na temat złożonych kwestii, a jednocześnie pozwalają w konkretny sposób unoczniać prace Parlamentu obywatelom w różnych zakątkach Europy; mając na uwadze, że odbyły się dwie wizyty informacyjne: pierwsza w Hiszpanii po otrzymaniu szeregu petycji od obywateli UE dotyczących możliwych naruszeń ramowej dyrektywy wodnej, a druga na Słowacji, w sprawie wykorzystania funduszy strukturalnych UE w placówkach opieki długoterminowej zapewniających miejsce zamieszkania osobom niepełnosprawnym; mając na uwadze, że dwie kolejne planowane wizyty informacyjne (do Irlandii i do Włoch) zostały odwołane;
- X. mając na uwadze obowiązki Komisji Petycji względem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, do którego zadań należy rozpatrywanie skarg kierowanych przez obywateli UE w związku z niewłaściwym administrowaniem w instytucjach i organach UE;
- Y. mając na uwadze, że Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly przedstawiła Komisji Petycji swoje sprawozdanie roczne za rok 2015 na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2016 r. oraz że sprawozdanie roczne Komisji Petycji opiera się z kolei częściowo na sprawozdaniu rocznym Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich;
- Z. mając na uwadze, że Komisja Petycji jest członkiem europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, w której skład wchodzi także Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, rzecznicy krajowi i regionalni i podobne organizacje z państw członkowskich UE, krajów kandydujących do członkostwa w UE i z innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego; sieć ta ma na celu promowanie wymiany informacji o prawie i polityce UE oraz wymiany najlepszych praktyk;
- AA. mając na uwadze, że 147 otrzymanych petycji (z czego 120 w 2016 r.) odnosi się do różnych kwestii – głównie do ochrony praw obywateli – poruszonych w związku z referendument w Zjednoczonym Królestwie w sprawie wystąpienia tego kraju z Unii Europejskiej;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

- AB. mając na uwadze, że przyjęte w styczniu 2016 r. i wdrażane od tego czasu wytyczne Komisji Petycji przyniosły jasność i nadały strukturę pracy komisji i procedurze rozpatrywania petycji;
- AC. mając na uwadze, że przegląd Regulaminu PE (przyjętego na posiedzeniu plenarnym w grudniu 2016 r.) obejmuje także zmiany w procedurze rozpatrywania petycji oraz wyjaśnienia jej dotyczące;
- AD. mając na uwadze, że czysto formalne podejście do rozpatrywania petycji związanych z oceną środowiskową zagraża prawidłowemu wdrożeniu prawa UE w dziedzinie środowiska w państwach członkowskich oraz podważa wiarygodność Komisji Europejskiej, która powinna prowadzić skuteczny nadzór w celu zapewnienia obywatelom pełnej ochrony przysługujących im praw podstawowych;
1. podkreśla kluczową rolę, jaką musi odgrywać Komisja Petycji jako punkt kontaktowy, w którym obywatele i osoby zamieszkałe w UE mogą składać skargi dotyczące naruszeń i braków w stosowaniu prawa UE w państwach członkowskich, jak również luk i nieprawidłowości w przepisach UE; podkreśla, że należy w pełni zagwarantować niezwłoczne, wyczerpujące, bezstronne i sprawiedliwe rozpatrywanie poruszanych kwestii przez instytucje;
 2. przyznaje, że petycje są ważnym źródłem informacji z pierwszej ręki nie tylko o naruszeniach prawa UE i brakach w jego stosowaniu w państwach członkowskich, ale także o potencjalnych lukach w przepisach unijnych, jak również o sugestii obywateli dotyczących nowych przepisów, które mogłyby zostać przyjęte, bądź o ewentualnych udoskonaleniach obowiązujących już tekstów ustawodawczych;
 3. przypomina, że petycje umożliwiają Parlamentowi i innym instytucjom UE nawiązanie bliższego kontaktu z obywatelami UE odczuwającymi skutki stosowania prawa UE na różnych szczeblach administracji; uważa, że zdolność do zapewnienia przejrzystości, bezpośredniego zaangażowania obywateli, pełnej ochrony praw podstawowych, wyraźnej poprawy reagowania instytucji UE w zakresie rozwiązywania problemów zgłaszanych przez obywateli, jak również zacieśniona współpraca instytucji UE i innych organów UE z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi są istotnymi sposobami na umacnianie demokratycznej legitymacji procesu decyzyjnego w Unii i odpowiedzialności za niego;
 4. potwierdza, że skuteczne rozpatrywanie petycji stanowi wyzwanie dla zdolności zarówno Komisji Europejskiej, jak i Parlamentu do reagowania na problemy związane z transpozycją i niewłaściwym stosowaniem prawa oraz do ich rozwiązywania, ale w rezultacie wzmacnia te zdolności; odnotowuje, że Komisja Europejska zamierza priorytetowo traktować wdrażanie przepisów prawa UE, aby obywatele mogli czerpać z nich korzyści w życiu codziennym;
 5. apeluje o wprowadzenie czytelnego rozróżnienia między statusem i prawami składających petycje i osób ich popierających zgodnie z zasadami przejrzystości;
 6. ponadto uważa, że szczególnym obowiązkiem jest dbałość o to, by w przypadku petycji niedopuszczalnych lub nieuzasadnionych stwierdzenie ich niedopuszczalności lub zamknięcie następowało bez nadmiernej zwłoki; wskazuje przy tym na wymóg, by składający petycje otrzymywali szczegółowe uzasadnienie stwierdzenia niedopuszczalności petycji lub jej zamknięcia ze względu na jej niezasadność;
 7. uznaje wpływ skutecznego stosowania prawa UE na poprawę wiarygodności instytucji UE; przypomina, że prawo do składania petycji, zapisane w Traktacie z Lizbony, jest ważnym elementem obywatelstwa europejskiego i prawdziwym papierkiem lakmusowym, jeśli chodzi o monitorowanie stosowania prawa UE oraz stwierdzanie ewentualnych luk; apeluje do Komisji Petycji, by organizowała regularne posiedzenia z odpowiadającymi jej organami z poszczególnych państw dotyczące istotnych petycji, w celu zwiększenia wiedzy o obawach obywateli Unii w UE i w państwach członkowskich oraz dalszego wzmocnienia ich praw przez lepsze stanowienie i wdrażanie prawa; apeluje w związku z tym, by wszystkie właściwe organy na szczeblu krajowym i europejskim znacząco zaangażowały się w rozpatrywanie i rozstrzyganie petycji, traktując tę kwestię priorytetowo;
 8. przypomina Komisji, że petycje zapewniają wyjątkowy sposób zgłaszania sytuacji, w których prawo UE nie jest przestrzegane, i badania tych przypadków dzięki kontroli politycznej Parlamentu Europejskiego; przypomina Komisji, że wnioski o pomoc ze strony Komisji Petycji należy prawidłowo rozpatrywać i ponownie wzywać Komisję do poprawy jakości odpowiedzi, w tym podczas posiedzeń komisji, zarówno pod względem merytorycznym, jak i pod względem

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

szczególności, dla zagwarantowania, że obawy obywateli UE są właściwie rozpatrywane w przejrzysty sposób; zwraca uwagę, że sposób rozwiązywania problemów poruszanych w petycjach ma decydujący wpływ na obywateli, na skuteczne przestrzeganie ich prawa do składania petycji zapisanego w prawie UE, jak również na ich opinie na temat instytucji UE; nalega, by Komisja określiła środki mające na celu zacieśnienie współpracy z władzami państw członkowskich w kwestii udzielania odpowiedzi na zapytania dotyczące wdrożenia prawa UE i zgodności z nim;

9. uważa, że fakt, iż sądy krajowe ponoszą główną odpowiedzialność za zapewnianie właściwego wdrażania prawodawstwa UE w państwach członkowskich, nie powinien w żaden sposób wykluczać bardziej aktywnej roli Komisji – pełniącej funkcję strażniczki Traktatów – w zapewnianiu poszanowania prawa UE, w szczególności w sprawach dotyczących ochrony środowiska i zdrowia publicznego, w których nadrzędne znaczenie powinna mieć zasada ostrożności;

10. podkreśla, że najwyżsi rangą przedstawiciele Rady i Komisji Europejskiej powinni uczestniczyć w posiedzeniach Komisji Petycji i w organizowanych przez nią przesłuchaniach, gdy omawiane kwestie wymagają zaangażowania tych instytucji;

11. apeluje do urzędników Komisji Europejskiej obecnych na posiedzeniach Komisji Petycji, aby byli gotowi angażować się w odpowiedni dialog ze składającymi petycje i nie ograniczali się do odczytywania odpowiedzi, która została już ustalona i przesłana przed posiedzeniem;

12. apeluje o zbadanie możliwości korzystania z usług telekonferencji; zachęca do wykorzystywania nowych technologii audiowizualnych, aby umożliwić składającym petycje odgrywanie większej roli w pracy komisji przez uczestniczenie w czasie rzeczywistym w rozpatrywaniu ich petycji;

13. nie zgadza się z wciąż podnoszoną interpretacją własną Komisji Europejskiej w odniesieniu do 27. sprawozdania rocznego Parlamentu z kontroli stosowania prawa Unii Europejskiej (za rok 2009), na podstawie której byłaby ona jakoby uprawniona do zamknięcia dossier, w związku z którymi nie podjęto jeszcze formalnych działań związanych z postępowaniem w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, lub do zawieszenia takiego już wszczętego postępowania w sprawach, które są przedmiotem postępowania przed sądem krajowym; przypomina, że w ust. 11 corocznej rezolucji w sprawie działalności Komisji Petycji przyjętej dnia 15 grudnia 2016 r.⁽¹⁾ Parlament potwierdził swój sprzeciw wobec pierwotnego podejścia Komisji Europejskiej we wspomnianym sprawozdaniu, co zostało już wyrażone w rezolucji Parlamentu⁽²⁾ z dnia 14 września 2011 r., w której – w szczególności w ust. 1, 23 i 32 – wezwano Komisję, aby wzmogła wysiłki mające na celu zapewnienie spójnego wdrażania prawodawstwa UE w ramach przysługujących jej uprawnień oraz aby wykorzystywała mechanizmy postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego niezależnie od faktu prowadzenia postępowań sądowych na szczeblu krajowym;

14. w odniesieniu do corocznego sprawozdania Komisji Europejskiej z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie kontroli stosowania prawa UE w 2016 r. (COM(2017)0370) odnotowuje z niepokojem znaczący wzrost – o 21 % – liczby wszczętych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom w porównaniu z rokiem poprzednim; wzywa Komisję Europejską do podjęcia dalszych działań w związku z apelami Parlamentu o przekazanie informacji na temat aktualnej sytuacji w odniesieniu do postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; zwraca uwagę na istotną rolę petycji w identyfikowaniu nieprawidłowego wdrażania lub późnej transpozycji europejskiego prawa; przypomina Komisji Europejskiej, że Komisja Petycji jest zobowiązana odpowiadać na oczekiwania obywateli w sposób terminowy i odpowiedzialny, a jednocześnie zapewnić kontrolę demokratyczną i właściwe stosowanie prawa UE;

15. wzywa Komisję do dostarczenia precyzyjnych danych statystycznych dotyczących liczby petycji, które doprowadziły do wszczęcia postępowania EU Pilot lub postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; zwraca się ponadto o regularne przysyłanie sprawozdań dotyczących spraw związanych z toczącymi się postępowaniami lub procedurami oraz dokumentów wymienianych w ramach postępowań EU Pilot lub postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego po ich zamknięciu, zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, tak aby ułatwić zorganizowany dialog i skrócić czas rozstrzygania sporów; wzywa Komisję do omawiania tych sprawozdań z Komisją Petycji, przy aktywnym zaangażowaniu ze strony wiceprzewodniczącego odpowiedzialnego za stosowanie i upraszczanie prawa;

16. wzywa Komisję do właściwego wykorzystywania przysługujących jej uprawnień wynikających z jej roli strażniczki Traktatów, ponieważ taka rola ma ogromne znaczenie dla funkcjonowania UE w odniesieniu do obywateli i europejskich prawodawców; apeluje o terminowe prowadzenie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, tak aby niezwłocznie wyeliminować sytuacje, w których prawo UE nie jest przestrzegane;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0512.

⁽²⁾ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 66.

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

17. za kluczową uważa współpracę z innymi komisjami parlamentarnymi; odnosi się w związku z tym do przyjęcia wytycznych Komisji Petycji, w których wyjaśniono zasadę utworzenia wraz z innymi komisjami sieci poświęconej petycjom; wyraża zadowolenie z faktu, że przyjęto wytyczne dotyczące takiej sieci; zwraca uwagę na kwestionariusz przesłany do wszystkich komisji w celu lepszego zrozumienia ich procedur dotyczących rozpatrywania petycji przedłożonych im z wnioskiem o wydanie opinii lub tytułem informacji; z zadowoleniem odnotowuje, że pierwsze posiedzenie sieci na szczeblu pracowników odbyło się w 2016 r., a na szczeblu posłów dwukrotnie w 2017 r.; z zadowoleniem odnotowuje postępy w koordynacji prac Komisji Petycji i innych komisji oraz tematyczny podział obszarów politycznych w każdej odpowiedniej komisji, który umożliwi podejmowanie skuteczniejszych działań następczych w związku z petycjami wysłanymi do innych komisji; wzywa do wzmocnienia sieci Komisji Petycji, aby usprawnić uwzględnianie petycji w bieżących pracach ustawodawczych; zaleca, aby personel posłów do Parlamentu otrzymywał specjalne wytyczne dotyczące prawa do składania petycji, aby umożliwić im lepsze wspieranie wyborców zainteresowanych korzystaniem z tej możliwości;

18. ubolewa nad faktem, że państwa członkowskie stosują Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej jedynie wówczas, gdy wdrażają prawo unijne; przypomina, że dla wielu obywateli jej wdrożenie okazało się niejasne i niezadowalające; ubolewa, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zinterpretował art. 51 Karty praw podstawowych UE w sposób ostrożny, który pozwała jednak na rozszerzenie zakresu stosowania karty w taki sposób, aby objąć nim przepisy krajowe wdrażające prawo UE, a także przepisy krajowe zapewniające skuteczne stosowanie przepisów UE; uważa, że oczekiwania większości obywateli UE dotyczące praw przyznanych w Karcie znacząco wykraczają poza ich obecny zakres stosowania; podkreśla, że zbyt wąska lub niespójna wykładnia art. 51 oddala obywateli od UE; wzywa Komisję Europejską do podjęcia działań gwarantujących, że wykładnia zakresu art. 51 jest jak najbardziej spójna i szeroka; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez Agencję Praw Podstawowych interaktywnego narzędzia umożliwiającego łatwy dostęp do informacji na temat tego, do jakiego organu należy zwrócić się w każdym państwie członkowskim w przypadku dochodzeń dotyczących praw podstawowych;

19. odnotowuje obawy składających petycje, którzy niepokoją się o swoje prawa w przyszłości w związku z referendum w Zjednoczonym Królestwie w sprawie wystąpienia z Unii Europejskiej, o czym wyraźnie zaświadcza duża liczba petycji dotyczących Zjednoczonego Królestwa; przypomina o rezolucji z dnia 5 kwietnia 2017 r. ⁽¹⁾, w której Parlament podkreśla, że umowa dotycząca wystąpienia może zostać zawarta wyłącznie za jego zgodą, oraz o jego wymogu sprawiedliwego traktowania obywateli z 27 państw członkowskich UE, którzy zamieszkują i zamieszkiwali w Zjednoczonym Królestwie, oraz obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy zamieszkują lub zamieszkiwali w 27 państwach członkowskich UE, i uważa, że interesy i prawa tych osób muszą być traktowane jako najwyższy priorytet w negocjacjach; zwraca uwagę na nierozstrzygnięte wątpliwości dotyczące praw głosu i odbierania prawa wyborczego obywatelom Zjednoczonego Królestwa mieszkającym w innych państwach UE przez ponad 15 lat; przypomina, że Komisja Petycji odgrywała i odgrywa aktywną rolę w obronie praw obywateli UE i obywateli brytyjskich, wnosząc wkład w rezolucje Parlamentu z dnia 5 kwietnia 2017 r. i z dnia 3 października 2017 r. ⁽²⁾ w sprawie stanu zaawansowania negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem w związku ze złożoną przezeń notyfikacją o zamiarze wystąpienia z UE, zlecając badanie na temat wpływu brexitu w odniesieniu do prawa do składania petycji oraz kompetencji, obowiązków i działań Komisji Petycji, a także analizując petycje dotyczące brexitu i praw obywateli na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2017 r.; popiera zobowiązanie Komisji Europejskiej do pełnego zagwarantowania praw obywateli europejskich mieszkających w Zjednoczonym Królestwie podczas negocjacji w sprawie brexitu i po wystąpieniu tego państwa z UE oraz wzywa Komisję do zapewnienia pełnych nabytych praw obywatelom Zjednoczonego Królestwa mieszkającym w innych państwach Unii Europejskiej, tak aby zagwarantować, że obywatele nie są wykorzystywani jako karta przetargowa, a prawa ich nie są podważane w wyniku negocjacji;

20. podkreśla znaczenie trwających prac prowadzonych przez Komisję Petycji w związku z petycjami dotyczącymi kwestii niepełnosprawności oraz podkreśla gotowość komisji do dalszego wspierania wysiłków na rzecz wzmocnienia praw osób niepełnosprawnych; wzywa instytucje europejskie, aby posłużyły jako przykład w tym zakresie oraz by zadbały o to, by środki wykonawcze przyjmowane przez organy krajowe były w pełni zgodne i spójne z prawodawstwem UE oraz z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; podkreśla, że w dniach 22 i 23 września 2016 r. odbyła się wizyta informacyjna na Słowacji w celu zgromadzenia informacji na temat wykorzystania inwestycji w instytucjach zajmujących się osobami niepełnosprawnymi i w konsekwencji zalecono Komisji, by zbadała obecną sytuację; podkreśla, że należy zwiększyć uczestnictwo polityczne osób niepełnosprawnych, szczególnie podczas przygotowań do następnych wyborów europejskich, a także uznać prawo wszystkich osób niepełnosprawnych do głosowania, zgodnie z art. 12 i 29 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0102.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0361.

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

21. przypomina o pracach komisji na rzecz wspierania ratyfikacji i sprawnego wdrożenia Traktatu z Marrakeszu z 2013 r. w sprawie ułatwienia dostępu do opublikowanych utworów drukowanych osobom niewidomym i słabowidzącym oraz osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem; podkreśla w związku z tym znaczenie krótkiej rezolucji z dnia 3 lutego 2016 r. ⁽¹⁾ w sprawie ratyfikacji Traktatu z Marrakeszu, w której wezwano do szybkiej reakcji wszystkie zainteresowane strony, tak aby przewyciężyć długotrwały impas w celu ułatwienia ratyfikacji Traktatu na szczeblu UE; zauważa, że Parlament i Rada osiągnęły porozumienie w sprawie wniosków ustawodawczych Komisji dotyczących wdrożenia Traktatu z Marrakeszu (COM(2016)0595 i COM(2016)0596), które stały się wiążące ⁽²⁾;

22. zwraca uwagę na dwa sprawozdania roczne, sprawozdanie roczne dotyczące wszystkich rodzajów działalności komisji w 2015 r. ⁽³⁾ oraz na sprawozdanie roczne dotyczące działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2015 r. ⁽⁴⁾, a także na liczne opinie sporządzane przez komisję, takie jak w sprawie transgranicznego uznawania orzeczeń o adopcji ⁽⁵⁾, w sprawie unijnych możliwości zwiększenia dostępu do leków ⁽⁶⁾, w sprawie wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem uwag końcowych Komitetu ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ⁽⁷⁾ czy sprawie kontroli stosowania prawa Unii: Sprawozdanie roczne za rok 2014 r. ⁽⁸⁾ oraz w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej w 2015 r. ⁽⁹⁾;

23. zwraca uwagę na wsparcie komisji udzielane europejskiej inicjatywie obywatelskiej; zwraca uwagę na wniosek Komisji Europejskiej dotyczący przeglądu rozporządzenia w celu zwiększenia jego znaczenia jako narzędzia udziału w procesach demokratycznych; wyraża ubolewanie, że Komisja Europejska nie zdołała należycie uwzględnić najnowszych prac nad rezolucją nieustawodawczą w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej, w szczególności opinii Komisji Petycji, a tym samym nie była w stanie w pełni przestrzegać porozumienia międzyinstytucjonalnego; domaga się, by Komisja Europejska uwzględniła opinię Komisji Petycji podczas zbliżającej się procedury ustawodawczej, w celu osiągnięcia pełnego i skutecznego zaangażowania obywateli UE w proces podejmowania decyzji na szczeblu UE za pośrednictwem europejskiej inicjatywy obywatelskiej;

24. ubolewa, że Komisja nie korzystała w stanowczy sposób z przysługującego jej prawa do kontroli, tak aby zapobiec wprowadzaniu do obrotu na jednolitym rynku zanieczyszczających środowisko samochodów z silnikiem Diesla, które w dużym stopniu przyczyniają się do przekraczania dopuszczalnych wartości emisji NO₂ do atmosfery i które nie są zgodne z przepisami UE dotyczącymi homologacji i emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych; przypomina, że kwestia ta stanowi nieodłączną część obaw obywateli, którzy skorzystali z prawa do składania petycji, aby domagać się skutecznej ochrony zdrowia ludzi, środowiska i praw konsumentów;

25. podkreśla, że w celu zapewnienia najwyższego poziomu ochrony demokratycznych praw obywateli zasadą powinny być przejrzystość i dostęp obywateli do dokumentów instytucji UE; uważa, że w związku z tym należy niezwłocznie przedstawić wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia (WE) nr 1049/2001;

26. podkreśla zacieśnioną współpracę Parlamentu z Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego udział w Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich; podkreśla doskonałe stosunki instytucjonalne między Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich a Komisją Petycji; szczególnie docenia regularny wkład Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w prace komisji przez cały rok; podkreśla kluczową rolę Rzecznika Praw Obywatelskich we wspieraniu usprawnienia procesów decyzyjnych i administracyjnych na szczeblu UE, które należy uczynić jak najszybciej w pełni przejrzystymi, bezstronnymi i ukierunkowanymi na skuteczną ochronę praw obywateli; popiera prace obecnej Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich w różnych dziedzinach należących do jej kompetencji, w tym badania z własnej inicjatywy i badania strategiczne przynoszące korzyści nie tylko w rozumieniu dobrej administracji, ale również lepszego demokratycznego funkcjonowania Unii; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy podjęte przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich na rzecz lepszego korzystania z potencjału sieci i poprawienia jej widoczności;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0037.

⁽²⁾ Dz.U. L 242 z 20.9.2017, s. 1 i s. 6.

⁽³⁾ Opinia przyjęta w dniu 30 listopada 2016 r.

⁽⁴⁾ Opinia przyjęta w dniu 11 listopada 2016 r.

⁽⁵⁾ Opinia przyjęta w dniu 21 kwietnia 2016 r.

⁽⁶⁾ Opinia przyjęta w dniu 15 listopada 2016 r.

⁽⁷⁾ Opinia przyjęta w dniu 27 kwietnia 2016 r.

⁽⁸⁾ Opinia przyjęta w dniu 22 kwietnia 2016 r.

⁽⁹⁾ Opinia przyjęta w dniu 12 października 2016 r.

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

27. z zadowoleniem przyjmuje zapoczątkowaną w 2016 r. przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich nagrodę za dobrą administrację jako sposób wyróżniania pracowników, agencji i organów instytucji UE zaangażowanych w sprzyjanie dobrej administracji podczas wykonywania codziennych obowiązków; apeluje, aby obecny Europejski kodeks dobrej praktyki administracyjnej podniesiono do rangi wiążącego rozporządzenia, przy czym należy między innymi uwzględnić konkretne przepisy mające na celu zapobieganie konfliktom interesów na wszystkich szczeblach instytucji, agencji i organów UE;

28. podkreśla różnorodność tematów poruszanych w przedłożonych petycjach: od rynku wewnętrznego, wymiaru sprawiedliwości, energii i transportu po prawa podstawowe, ochronę zdrowia, prawo w zakresie ochrony środowiska, niepełnosprawność i dobrostan zwierząt oraz dotyczących różnych skutków brexitu dla obywateli; podkreśla wzrost o 10 % liczby petycji otrzymanych w 2016 r. (1 569) i apeluje do instytucji europejskich, aby służbom odpowiedzialnym za rozpatrywanie petycji, w szczególności sekretariatowi Komisji Petycji, zapewniono odpowiednie kadry;

29. wzywa Komisję Europejską, by zapewniła przeprowadzenie wyczerpujących analiz zgodności ocen środowiskowych wykonanych przez państwa członkowskie z prawem UE w odniesieniu do zezwolenia na realizację projektów infrastrukturalnych, w związku z którymi obywatele złożyli petycje dotyczące poważnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego oraz środowiska; podkreśla znaczenie prowadzenia tych analiz i ewentualnych powiązanych działań Komisji wykonywanych proaktywnie na zasadzie ex ante w celu uniknięcia nieodwracalnego zniszczenia środowiska i zgodnie z zasadą ostrożności;

30. zwraca uwagę na liczne petycje dotyczące praktyk stosowanych przez organy zajmujące się dobrem dzieci i ochroną ich praw, w szczególności w przypadku spraw o skutkach transgranicznych; docenia pracę grupy roboczej Komisji Petycji ds. ochrony dobra dziecka; zwraca uwagę na zwięzły projekt rezolucji w sprawie transgranicznej ochrony dobra dziecka w Europie przyjęty w marcu 2016 r.; przyjmuje do wiadomości wnioski dotyczące przekształcenia rozporządzenia Bruksela II bis w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich, w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę, oraz zauważa, że wiele kwestii poruszonych w petycjach – takich jak te związane z procedurami i praktykami faktycznie stosowanymi przez właściwe organy państw członkowskich w podejmowaniu decyzji o skutkach transgranicznych dotyczących dzieci oraz ze skutecznością postępowania w sprawie powrotu w następstwie uprowadzenia dziecka za granicę przez rodzica – wymaga dogłębnego rozpatrzenia w celu rozwiązania istniejących problemów;

31. zwraca uwagę na stale utrzymującą się wysoką liczbę petycji dotyczących dobrostanu zwierząt i ponownie wyraża ubolewanie z powodu zwłoki we wdrażaniu strategii Unii Europejskiej w zakresie ochrony i dobrostanu zwierząt na lata 2012–2015; uważa, że kluczowe znaczenie ma przyjęcie nowej strategii na szczeblu UE w celu wypełnienia wszystkich istniejących luk i zapewnienia pełnej i skutecznej ochrony dobrostanu zwierząt dzięki jasnym i wyczerpującym ramom prawnym, w pełni zgodnym z art. 13 TFUE;

32. ubolewa, że w następstwie petycji nr 0747/2016 nie dokonano znaczących postępów w sprawie dotyczącej praw wyborczych osób niebędących obywatelami w Estonii i na Litwie; podkreśla, że niepotrzebne opóźnienia mogą skutkować brakiem zaufania do europejskich instytucji;

33. podkreśla ważną rolę sieci SOLVIT, która umożliwia obywatelom i przedsiębiorstwom składanie skarg dotyczących przypadków ewentualnego naruszenia prawa UE przez władze publiczne w innych państwach członkowskich; wzywa Komisję Europejską i same państwa członkowskie do promowania sieci SOLVIT, aby stała się ona bardziej pomocna i znana obywatelom; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje plan działania na rzecz wzmocnienia sieci SOLVIT opublikowany przez Komisję Europejską w maju 2017 r.; wzywa Komisję Europejską do szybkiego wdrożenia wspomnianego planu działania oraz do przedstawienia Parlamentowi sprawozdania w sprawie uzyskanych wyników;

34. wskazuje usprawnienia wprowadzone w internetowym portalu petycji; podkreśla, że niezbędne są dalsze usprawnienia techniczne w portalu internetowym, aby Komisja Petycji była w pełni przygotowana do reagowania na sytuacje nieprzewidziane, takie jak np. nagły wzrost liczby składanych petycji; uważa, że trwający rozwój techniczny oraz poprawa zdolności technicznej portalu mają zasadnicze znaczenie dla sprawnego procesu rozpatrywania petycji; podkreśla znaczenie portalu jako łatwo dostępnego środka komunikacji dla obywateli i składających petycje, a także dla użytkowników urządzeń mobilnych i osób niepełnosprawnych; oczekuje szybkiego wdrożenia pozostałych etapów projektu, które umożliwią udoskonaloną obsługę interaktywną i zapewnianie składającym petycje oraz osobom je wspierającym większego dostępu do informacji w czasie rzeczywistym;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

35. apeluje o bardziej ukierunkowane i aktywniej działające służby prasowe i komunikacyjne oraz większą obecność w mediach społecznościowych, dzięki czemu w swojej pracy komisja będzie lepiej reagować na obawy obywateli;
36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji oraz sprawozdania Komisji Petycji Radzie, Komisji, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, rządowi i parlamentom państw członkowskich, ich komisjom petycji oraz ich krajowym rzecznikom praw obywatelskich lub organom o podobnych kompetencjach.
-